

SUPER SAMORZĄD 2017

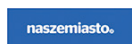
akcja *Masz Głos*

Partnerzy

Patroni medialni

ISBN 978-83-65882-00-4

Fundacja im. Stefana Batorego
ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
www.batory.org.pl
www.maszglos.pl

Publikacja dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach (CC BY-SA 4.0)

projekt graficzny i skład:

 RZECZYOBRAZKOWE

07 O NAGRODZIE SUPER SAMORZĄD

09 LAUREACI

19 FINALIŚCI

29 WYRÓŻNIENI

Akcja Masz Głos w liczbach

od 2002 r. w akcji wzięło udział:

680

gmin z całej Polski

27%

spośród
wszystkich
polskich gmin

2260

uczestników:

grup nieformalnych, organizacji
pozarządowych, domów kultury, klubów
sportowych, rad młodzieżowych, sołectw,
rad osiedli, bibliotek...

wyłoniliśmy

35

laureatów nagrody
Super Samorząd

Edycja 2016/2017 to:

249
miejscowości

244
gminy

w tym

227 miejscowości
spoza miast
wojewódzkich

352
uczestników

w tym

205 organizacji
pozarządowych

63 grupy
nieformalne

21
wyróżnionych

14
finalistów nagrody
Super Samorząd

O akcji Masz Głos

To jedyna ogólnopolska akcja angażująca mieszkańców i władze do dialogu i współpracy na poziomie samorządowym. Jej celem jest zwiększenie zainteresowania udziałem w życiu publicznym oraz poczucia współodpowiedzialności za losy gminy.

W akcji uczestniczą organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, młodzieżowe rady gminy, sołectwa, rady osiedlowe, domy kultury, biblioteki. Prowadzą działania ułatwiające współpracę mieszkańców z władzami oraz dające im poczucie wpływu na decyzje dotyczące ich miejscowości. Wspierają ich doświadczeni eksperci i koordynatorzy z Fundacji im. Stefana Batorego oraz organizacji partnerskich. Od roku 2002 swoim działaniem akcja objęła 680 gmin w całej Polsce.

Uczestnicy akcji Masz Głos pokazują, że ludzie chcą korzystać ze swoich praw i mieć wpływ na miejsce, w którym żyją, że się angażują. Pokazują, że samorząd to żywa idea. Działają w całej Polsce, również w bardzo małych miejscowościach. Tam nie dociera kamera, a dzieją się znakomite rzeczy. Fundacja docenia ludzi, którzy je robią; pragnie popularyzować ich wysiłek i kreatywność

Aleksander Smolar
prezes Fundacji im. Stefana Batorego

O nagrodzie Super Samorząd

Jej nazwa nawiązuje do idei samorządu rozumianego jako wspólnota mieszkańców, a nie urząd gminy czy wyłącznie lokalne władze. Jest przyznawana od 2011 roku. Otrzymują ją uczestnicy akcji Masz Głos, którzy najskuteczniej zachęcają do współpracy lokalne władze i mieszkańców. Nagroda przyznawana jest także działającym w partnerstwie z uczestnikami władzom samorządowym.

*Zależy nam, by z jednej strony
wspierać organizacje, które
często działając w trudnych
warunkach, bez dodatkowych
funduszy, zachęcają
mieszkańców do aktywności
publicznej, z drugiej,
by wyróżniać te władze
samorządowe, które nie boją
się współpracy z mieszkańcami*

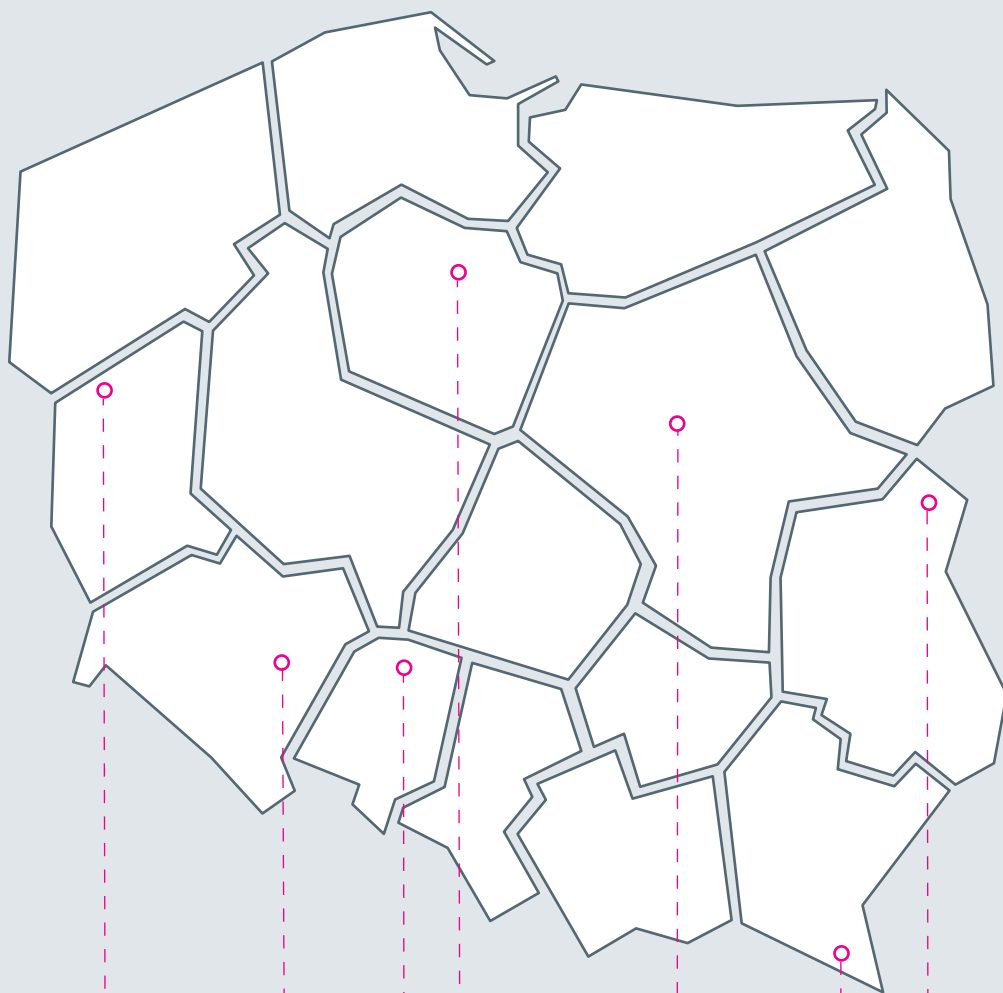
Joanna Załuska
dyrektorka programu Masz Głos,
Masz Wybór w Fundacji im. Stefana Batorego

Laureaci

Gmina
KŁODAWA

Gmina
LISEWO

Gmina
KLUCZBORK

Gmina
SIECHNICE

Gmina
NASIELSK

Gmina
**MIĘDZYRZEC
PODLASKI**

Gmina
**USTRZYKI
DOLNE**

Dzieci, dorośli i władze dyskutują, szkicują i budują

Stowarzyszenie Europa i My oraz władze samorządowe gminy Nasielsk

Społeczność i władze Nasielska zostały uhonorowane Nagrodą Super Samorząd 2017 za partycypacyjne zaprojektowanie altany – przestrzeni przyjaznej mieszkańcom – i za danie głosu najmłodszym nasielczanom. Jury doceniło konsekwencję działania – nie poprzestano na pomysły, ale też zdobyto fundusze na jego realizację.

Do wspólnego zbudowania altany zaprosiło mieszkańców oraz mieszkańci Stowarzyszenie Europa i My, które już od kilku lat angażuje społeczność Nasielska do działania. Nasielczanie i nasielczanki mieli wpływ na jej wygląd i otoczenie: od dyskusji na pierwszych spotkaniach, przez pracę w grupie roboczej, po udział w warsztatach, na których powstał projekt konstrukcji. W prace zaangażowały się zwłaszcza dzieci z nasielskiej szkoły i ich rodzice. Lokalna

społeczność zadbała także o zebranie środków na realizację: dzieci wykonały rysunki do przeznaczonego na sprzedaż kalendarza, miejscowe fundacje pomogły go wydać oraz zdobyć dofinansowanie na budowę altany. W pracach od początku aktywnie uczestniczyli samorządowcy: burmistrz i jego zastępca, a także urzędnicy i radni, którzy konsultowali projekt i starają się o środki wojewódzkie na wytyczenie wokół altany ścieżki dydaktycznej.

Mamy nadzieję, że nasza inwestycja przyniesie nie tylko satysfakcję i poczucie realnego wpływu na kształtowanie otoczenia, zaspakajanie potrzeb społeczności, ale także stanowić będzie bazę nowych pomysłów i inspiracji do sięgania po więcej.

Elżbieta Wróblewska
ze Stowarzyszenia Europa i My

Dzieci pouczają, burmistrz słucha

Fundacja Go'n'Act i władze samorządowe
gminy Siechnice

Mieszkańcy, mieszkanki i władze gminy Siechnice otrzymali Nagrodę Super Samorząd 2017 za zaangażowanie dzieci do prac nad ulepszaniem ich miejsca zamieszkania oraz za plan remontu placu zabaw zgodnie z rekomendacją dzieci. – Uświadomili wielu osobom, że obywatelem jest się od kołyski, i udzielili głosu najmłodszym mieszkańcom Siechnic. Wiek 7-13 lat to najlepszy czas na edukację obywatelską, na pokazywanie, czym jest dobro wspólne. To wspaniałe, że młodzież interesuje się wspólnotą. Jak u Korczaka – uzasadniają swój wybór członkinie i członkowie jury.

Inicjatorem działań była Fundacja Go'n'Act, która zaprosiła szesnaścioro dzieci w wieku 7-13 lat do prac nad ulepszeniem przestrzeni gminy. Za interesowanie projektem było duże,

zaangażowali się w nią także rodzice dzieci. Młodzi pianiści i planistki jednorazowymi aparatami sfotografowali te miejsca w swoim otoczeniu, które im się podobają, i te, których z różnych powodów nie lubią. Podczas warsztatu opracowali pomysły na to, jak ulepszyć ich miejsce zamieszkania. Kolejnym krokiem była wizyta u burmistrza i dyrektora ds. społecznych, którym dzieci przekazały rekomendacje. Burmistrz okazał się otwarty na młodych mieszkańców i mieszkanki, a wysoka ranga spotkania została potwierdzona na piśmie – w formie usprawiedliwień nieobecności od samego burmistrza. Władze lokalne uznały słuszność rekomendacji i przekazały 100 000 złotych na remont miejscowego placu zabaw. Zdjęcia dzieci prezentowane są obecnie na wystawie w holu urzędu, co zachęca całą społeczność do zgłaszania władzom swoich potrzeb i pomysłów.

Dzięki temu, że burmistrz zaprosił dzieci do siebie, miały one poczucie, że ich głos jest ważny i że mieszkańcy (nawet ci najmłodsi) mają prawo wyrażać swoje opinie i wymagać od lokalnych władz dbania o podległe tereny.

Magdalena Szymańska
z Fundacji Go'n'Act

Współpraca w mowie, w piśmie i w... betonie

Fundacja Artem Silesiam Promovere
i władze samorządowe gminy Kluczbork

Jury Nagrody Super Samorząd 2017 nagrodziło mieszkańców i mieszkanki oraz władze lokalne Kuniowa za opracowanie strategii rozwoju miejscowości i wydanie lokalnej gazetki. Jury doceniło też zaangażowanie do działania osób w różnym wieku i z różnym doświadczeniem.

Sukces wyrósł z zaangażowania wielu stron. Przedstawiciele i przedstawicielki lokalnej społeczności w wieku od 20 do ponad 60 lat, z organizacji pozarządowych, Ochotniczej Straży Pożarnej, Środowiskowego Domu Samopomocy i biblioteki, a także sołtys, rada sołecka oraz miejscowy radny pracowali nad strategią wsi podczas spotkań zainicjowanych przez Fundację Artem Silesiam Promovere. O efektach prac informowała specjalnie reaktywowana bezpłatna lokalna gazetka „Kuniów Projekt 2.0”, mieszkańcy i mieszkanki

wsi mogli wyrazić swoje opinie w ankiecie. Zarys traktu kuniowskiego lokalni liderzy opracowali podczas warsztatów w Opolskim Urzędzie Marszałkowskim. Kuniów zyskał dwa ważne dla rozwoju wsi dokumenty i gazetkę lokalną. Dzięki finansom z Urzędu Gminy już niedługo będzie można także bezpiecznie i wygodnie parkować auta, odwożąc dzieci do szkoły.

Z pewnością najważniejszym osiągnięciem w projekcie jest stworzenie grupy osób aktywnie zaangażowanych w życie wsi.

Grażyna Sokołowska
z Fundacji Artem Silesiam Promovere

Sołectwo nie robi numerów

Sołtys i rada sołecka wsi Tłuściec oraz władze samorządowe gminy Międzyrzec Podlaski

Mieszkańcy, mieszkanki i władze Tłuścica zdobyły Nagrodę Super Samorząd 2017 za wzięcie spraw w swoje ręce i rozwiązanie tak istotnego problemu, jakim jest brak poprawnej numeracji i nazewnictwa ulic we wsi. Jury doceniło profesjonalne podejście, zgodne z najlepszymi zasadami partycypacji społecznej – uczestnicy akcji nie poprzestali na przegłosowaniu przeciwników swojego pomysłu, lecz prowadzili dalsze rozmowy.

Mieszkańcy i mieszkanki Tłuścica nadają nazwy drogom we wsi, do swojego pomysłu przekonali też władze lokalne. Tutejsze posesje posiadały dotąd tylko numery. Sołtys wsi wraz z radą sołecką zaproponował mieszkańcom i mieszkankom nadanie ulicom nazw. W tradycyjnej „sztafecie”, czyli ankiecie krążącej od domu do domu, społeczność wsi ten

pomysł poparła, zyskał też aprobatę władz gminnych, zwłaszcza pani sekretarz gminy, dyrektora Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska oraz wójta. Mieszkańcy i mieszkanki zaangażowali się w internetową dyskusję nad wyborem nazw, korzystano też ponownie z metody „sztafety”, tablic informacyjnych i osobistych kontaktów. Władze służyły wsparciem merytorycznym i przekazały arkusze map do prac nad projektem, inicjatorzy akcji mogli liczyć na bieżący kontakt i regularne spotkania. Choć prace nad nadaniem nazw napotkały na problem nieuregulowanego stanu prawnego niektórych dróg, to zaangażowanie całej społeczności i władz wróży przedsięwzięciu rychły sukces.

Wjeżdżając od strony Międzyrzecza Podlaskiego, mamy po prawej szkołę z numerem 112, za nią jest siedlisko nr 66, a naprzeciw posesje z numerami: 1a, 1b, 1c. Zdarzało się, że po wsi krążyła karetka, szukając chorego o nazwisku, które pojawia się u nas trzykrotnie. Podawany przez załogę numer domu nikomu z mieszkańców nic nie mówił.

Czesław Węgrzyniak
sołtys Tłuścica

Młodzież zabiera burmistrza na clubbing

Zespół Szkół Publicznych nr 1 i władze samorządowe miasta Ustrzyki Dolne

Młodzież z Ustrzyk Dolnych oraz lokalne władze otrzymały Nagrodę Super Samorząd 2017 za rozwiązanie problemu braku przestrzeni dla młodych mieszkańców. Doceniono włączenie młodzieży w proces współdecydowania o tym miejscu. – Młodzi ludzie wykorzystali możliwości wpływania na przestrzeń, o których często nie wiedzą dorośli mieszkańcy. Uczmy się od młodych – uzasadniają swój wybór członkinie i członkowie jury.

Idea utworzenia miejsca, w którym młodzież może spędzać wolny czas, dyskutować i wcielać w życie swoje pomysły, wyszła od grupy uczniów i nauczycieli z Zespołu Szkół Publicznych nr 1 oraz Młodzieżowej Rady Gminy. Dzięki organizowanym spotkaniom, koncertowi, roznoszonym ulotkom i plakatom oraz indywidualnym kontaktom do współpracy wciągnięto całą społeczność – w tym

szkoły, organizacje, władze samorządowe, media i firmy. Pomysł poparła rada miasta, burmistrz przekazał lokal i sfinansował remont oraz zatrudnienie opiekuna klubu. Zaangażowali się też pozostali mieszkańcy i mieszkanki gminy, pomagając w remoncie, dokładając się do zbiórki pieniędzy, przekazując meble i gry. Jedna z firm za darmo dostarczyła telewizję i internet. W efekcie tych działań 25 marca nastąpiło otwarcie klubu, a już w kwietniu odbyło się w nim spotkanie z ciekawymi gośćmi. Podsumowując: warto podejmować inicjatywę i nie zrażać się trudnościami.

*Początkowo odczuwaliśmy
sceptycyzm ze strony
mieszkańców, którzy wyrażali
obawy o to, co tu się będzie działo,
jednak nasze plany znajdują
coraz większą akceptację
i coraz więcej sojuszników,
którzy podpowiadają nam, co
moglibyśmy jeszcze zrobić i skąd
uzyskać pomoc.*

Barbara Woźniak
opiekunka grupy

Razem zbudujemy ogródek

Młodzieżowa Rada Gminy Lisewo i władze samorządowe gminy Lisewo

Młodzież i władze gminy Lisewo zostały docenione przez jury Nagrody Super Samorząd 2017 za stworzenie miejsca spotkań, które będzie przyjazne nie tylko dla młodzieży – do współpracy zaangażowano także dzieci oraz seniorów i seniorki. Nagrodę przyznano ponadto za dzielenie się dobrymi praktykami z młodzieżą z sąsiedniej gminy.

Pomysł zagospodarowania przestrzeni ogródka na potrzeby społeczności zrodził się z diagnozy potrzeb przeprowadzonej w gminie przez młodzieżowych radnych. W projektowanie ogródka zaangażowała się zróżnicowana grupa osób, od seniorów po przedszkolaki. Młodzieżowi radni zbierali pomysły podczas otwartych spacerów badawczych, zorganizowali piknik, w ramach którego powstała makietą jordanka, odwiedzili także przedszkola

i szkoły, prosząc starszą młodzież o spisanie swoich pomysłów, a maluchy o wykonanie rysunków. Współpracowali z lokalnymi organizacjami pozarządowymi oraz władzami. Realizacja ogródka sfinansowana zostanie z funduszu sołeckiego, środków Lokalnej Grupy Działania oraz środków z Urzędu Gminy. Równolegle młodzi radni przekazywali swoje doświadczenie Młodzieżowej Radzie Gminy powstającej w sąsiedniej gminie.

Wiele tematów i sposobów działania było konsultowanych z wójtem gminy Lisewo oraz pracownikami Urzędu Gminy. Realizowany projekt był przedstawiony podczas sesji rady gminy, gdzie również spotkał się z aprobatą. Podczas każdej rozmowy spotykaliśmy się z miłą i życzliwą atmosferą.

Młodzieżowi radni

Z władzami na ławce

Sołectwo Santocko i władze
samorządowe gminy Kłodawa

Społeczność sołectwa Santocko oraz władze lokalne otrzymały Nagrodę Super Samorząd 2017 za wzmocnienie tożsamości lokalnej we wspólnocie złożonej ze zróżnicowanych grup mieszkańców i mieszkańek. W Santocku powstały Ławki Pamięci, przedstawiające ciekawe postaci z historii wsi, będące jednocześnie przestrzenią odpoczynku i rozmowy sąsiedzkiej.

Mieszkańcy i mieszkanki zainteresowali swoim pomysłem media, drukowali materiały informacyjne. Jednak głównym narzędziem ich komunikacji były spotkania: ze społecznością, z seniorami i seniorkami, których pytano o ciekawe postaci z historii wsi; z władzami lokalnymi; z miejscowymi organizacjami i instytucjami; z rodzinami osób wybranych do uhonorowania. Temat poruszano też na spotkaniach rady sołectwiej

*„Ławki Pamięci” to pomysł
zrodzony podczas spotkań
z mieszkańcami, którym
brakowało czegoś, z czego
będziemy dumni i co przybliży
nam historię oraz ciekawe postaci
naszej lokalnej społeczności.
Bodźcem były również zmiany
w sołectwie – pojawiali się nowi
mieszkańcy, którzy mieli problem
z utożsamieniem się z naszą wsią.*

Rafał Chodkiewicz
sołtys Santocka

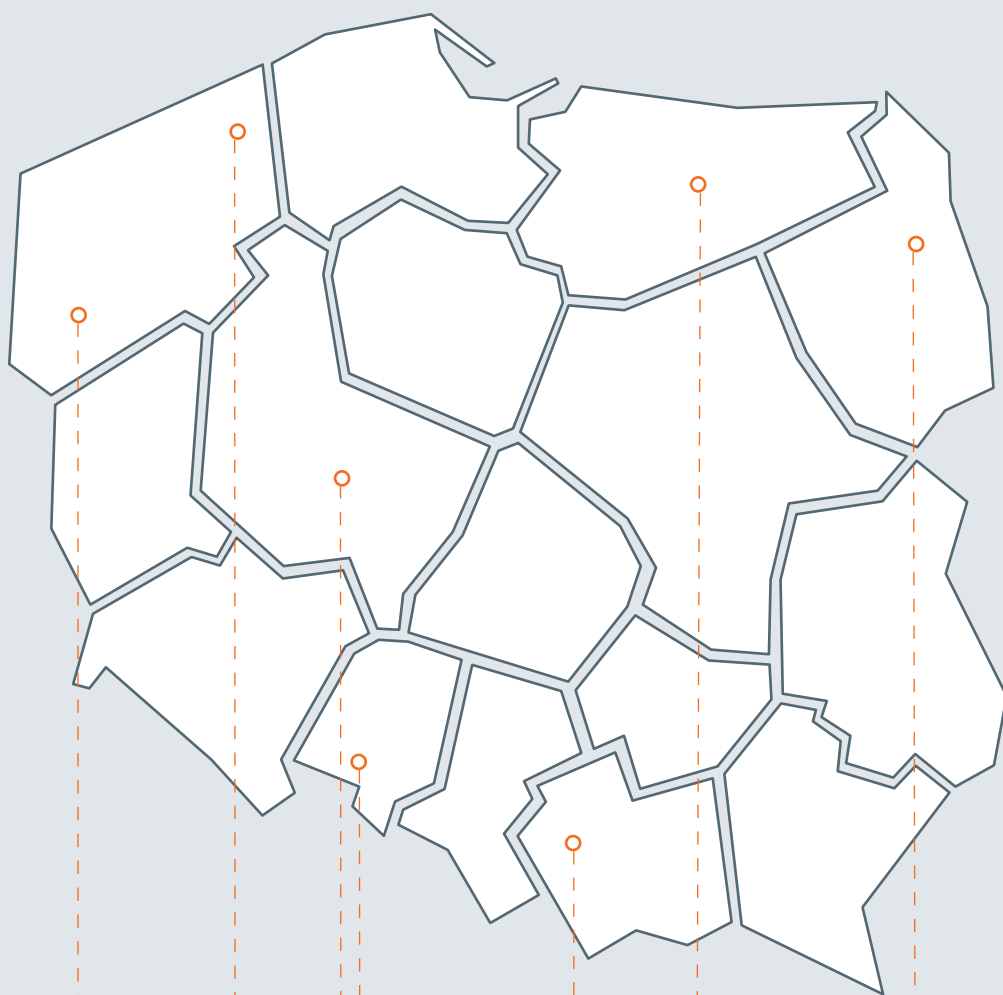
i zebraniach wiejskich. W efekcie uzyskano poparcie pani wójt, a z pracownikami Urzędu Gminy wybrano lokalizację i przygotowano teren. W maju odsłonięto Ławkę Pamięci himalaisty Tadeusza Kudelskiego, czemu towarzyszyła prezentacja zdjęć i filmu z jego wypraw, oraz Ławkę poety i prozaika Kazimierza Furmana, przy okazji VI Ogólnopolskiego Festiwalu Poetyckiego FurmanKa.

Finaliści

Gmina
KORFANTÓW

Gmina
**SUCHY
LAS**

Gmina
GRZMIĄCA

Gmina
DOLICE

Gmina
CHEŁMEK

Gmina
BARCZEWO

Gmina
**TUROŚŃ
KOŚCIELNA**

Gdy to, co niegdyś dzieliło, zaczyna łączyć

Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji
w Chełmku i władze samorządowe miasta Chełmek

Społeczność oraz władze Chełmka uporządkowały teren powojennych bunkrów i przygotowały ich ekspozycję, udowadniając, że to, co kojarzy się z konfliktem i podziałami, może być okazją do współpracy.

Pozostałymi po II wojnie światowej ponemieckimi bunkrami zainteresowały się osoby związane z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji. Zorganizowano akcję badania ich historii i przygotowania ekspozycji plenerowej. Mieszkanki i mieszkańcy przynosili stare fotografie i mapy terenu oraz porządkowali las. Media lokalne na bieżąco informowały o postępach prac, nadleśnictwo za złotówkę wydzierzało teren na ekspozycję, pomagały też okoliczne muzea i koła PTTK. Akcją zainteresowali się miłośnicy historii z całej Polski i z zagranicy, w tym polsko-brytyjska

grupa historyków badająca okolice obozu Auschwitz. Prace nie udałyby się bez udziału władz lokalnych – burmistrz pomagał w dialogu z nadleśnictwem, a Urząd Miasta sfinansował wywóz śmieci z terenu przyszłej ekspozycji. Symboliczne otwarcie ekspozycji nastąpi na przełomie maja i czerwca, jednak już teraz bunkry stały się atrakcją turystyczną.

Naszym największym osiągnięciem podczas realizacji zadania było zainteresowanie znacznej grupy mieszkańców wspólnym działaniem. Efekt zespołowej pracy był dla wielu osób ponownym odkryciem czegoś dobrze znanego, ale kompletnie niedocenianego.

Waldemar Rudyk
jeden z organizatorów akcji

Ocieplenie samorządowego klimatu

Fundacja „Przyszłość i Rozwój” na rzecz Gminy Korfantów i władze samorządowe gminy Korfantów

W Korfantowie mieszkańcy i mieszkańki wywalczyli sobie prawo inicjatywy uchwałodawczej, a władze otworzyły się na współpracę.

Fundacja „Przyszłość i Rozwój” z Korfantowa już od kilku lat zabiega o polepszenie relacji między lokalnymi władzami a społecznością. W tym roku fundacja złożyła do burmistrza i rady miejskiej petycję dotyczącą inicjatywy uchwałodawczej mieszkańców. Powodzenie zbiórki podpisów pod petycją pokazało, że inicjatywy mogą stać się w gminie popularnym narzędziem. Pomysł zmian w statucie poparł burmistrz gminy, a radnych przekonało dzięki zaprezentowaniu pomysłu na sesji rady i w indywidualnych rozmowach. W efekcie w statucie gminy znalazł się zapis umożliwiający składanie projektów uchwał stu uprawnionym

do głosowania mieszkańcom i mieszkankom. Fundacja przybliżyła się także do osiągnięcia kolejnego celu: przekonała władze do stworzenia jednolitego rejestru umów cywilnoprawnych, który następnie będzie można upublicznić na stronie gminy. Ryszard Nowak, prezes Fundacji, podkreśla, że w gminie zaszła ogromna zmiana w relacjach władz i społeczności.

Wydaje się, że udało się pokonać wzajemną nieufność. Widoczne jest w chwili obecnej zacieranie się podziałów na „my – oni”, zaczynamy myśleć razem kategorią „my”. Wszystko to świadczy o nowym otwarciu w gminie Korfantów i po ludzku cieszy!

Ryszard Nowak
prezes Fundacji „Przyszłość i Rozwój”

Obywatelski ping-pong z radnymi

Stowarzyszenie Przyjaciół Niewodnicy i władze samorządowe gminy Turośl Kościelna

Dzięki mieszkańcom i mieszkankom Niewodnicy świetlica w ich miejscowości zaczęła tętnić życiem. Swoje dyżury uruchomili tu też miejscowi radni.

Animowaniem niewodnickiej świetlicy zajmuje się głównie Stowarzyszenie Przyjaciół Niewodnicy, jednak wpływ na działania organizowane w świetlicy ma cała wieś. Stowarzyszenie zapytało mieszkańców i mieszkanki o to, co ich zdaniem powinno dziać się w świetlicy. W ciągu roku w świetlicy ruszyła Kawiarenka Obywatelska – miejsce spotkań i dyskusji, sąsiedzka biblioteczka, którą obsługują sami czytelnicy i czytelniczki, zorganizowano też turniej tenisa stołowego „Niewodnica Open 2017”. We współtworzenie świetlicy zaangażowały się rada sołecka, gminny ośrodek kultury, okoliczne organizacje, szkoły i przedszkola. Stowarzyszenie,

które wcześniej namówiło radnych do spotykania się z mieszkańcami i mieszkankami na festynach, teraz przekonało ich do regularnych dyżurów w świetlicy. Równoległe z tymi działaniami Stowarzyszenie przeprowadziło kampanię profrekwencyjną przed wyborami uzupełniającymi do rady gminy – frekwencja wyniosła aż 42% wobec średniej krajowej 23%!

*Akcja ankietowa trwała
ponad dwa miesiące. Wzięło
w niej udział 115 mieszkańców
Niewodnicy. Do dziś
w prowadzonych dyskusjach
odwołujemy się do tego raportu.
To był strzał w dziesiątkę, nasz
mocny argument konsultacji
społecznych.*

**Zdzisław Narek
ze Stowarzyszenia Przyjaciół Niewodnicy**

Wspólne boisko w lesie

**Stowarzyszenie „Wspólne Wójtowo”
i władze samorządowe gminy Barczewo**

Mieszkańcy i mieszkanki Wójtowa zwrócili się do władz lokalnych o przekazanie im w użytkowanie pobliskiego boiska leśnego oraz o zakup gruntu pod budowę wiejskiej świetlicy, dzięki czemu stali się prawdziwymi gospodarzami swojej wsi.

Pomysł pojawił się, gdy Stowarzyszenie „Wspólne Wójtowo” dowiedziało się z ankiet przeprowadzonych w sołectwie, że mieszkańcy i mieszkanki, szczególnie osiedla Leśnego, potrzebują miejsca wspólnej rekreacji. Dotychczas osoby zamieszkujące osiedle mogły korzystać tylko z położonego po drugiej stronie wsi placu zabaw, do którego trzeba było przejść drogą krajową nr 16. Stowarzyszenie i sołectwo nawiązały współpracę z Lasami Państwowymi, lokalną parafią, Wydziałem Architektury i Krajobrazu UWM oraz z miejscowym biurem projektowym. Regularnie spotykały

się też z lokalnymi władzami, w tym radą sołecką, radnymi i burmistrzem. W efekcie mieszkańcy i mieszkanki otrzymali w użytkowanie położone po sąsiedzku boisko leśne, a władze kupiły działkę pod budowę świetlicy i zabezpieczyły finanse na sporządzenie projektu. Obecnie trwa dopracowywanie planów urządzenia boiska, a wkrótce zostanie złożony wniosek na sfinansowanie budowy świetlicy do Lokalnej Grupy Działania Południowa Warmia. Władze Barczewa udowodniły otwartość na inicjatywy mieszkańców, pomagają im w realizacji planów i chętnie z nimi współpracują. Przykładem może być utworzenie stanowiska koordynatora gminnego ds. pozyskiwania funduszy, który pomaga mieszkańcom szukać dofinansowania ich pomysłów.

Nasi mieszkańcy w trakcie zebrania bardzo chętnie przeznaczyli kwotę z funduszu sołeckiego na ten cel. Wiedzą, iż takie miejsce integracji społecznej jest niezwykle potrzebne.

**Beata Jakubiak
ze Stowarzyszenia „Wspólne Wójtowo”**

Wyższy poziom współpracy

Stowarzyszenie Zamek i radni gminy Suchy Las

W Biedrusku dzięki wysiłkom mieszkańców i mieszkank, wspieranych przez radnych z ich miejscowości, rada gminy opracowała projekt uchwały o inicjatywie lokalnej.

Potrzebę wprowadzenia uchwały dostrzegli członkowie i członkinie Stowarzyszenia Zamek, które już od zeszłego roku ożywia działalność miejscowego Domu Osiedlowego. Stowarzyszenie przeprowadziło diagnozę społeczną, pytając mieszkańców i mieszkanki o ich pomysły na działania w Domu. Podczas Kawiarenek Obywatelskich mieszkanki i mieszkańcy dowiedzieli się, że wprowadzenie w gminie uchwały o inicjatywie lokalnej ułatwiłoby im realizację działań wspólnie z władzami. Pomysł wprowadzenia uchwały zyskał poparcie miejscowych radnych, a dzięki dalszym staraniom Stowarzyszenia otrzymał

pozytywną rekomendację całej (!) Komisji Społecznej Rady Gminy Suchy Las. W efekcie rada gminy opracowała projekt uchwały. Współpraca społeczności i władz weszła na wyższy poziom, a Dom Osiedlowy w Biedrusku już niedługo szerzej otworzy drzwi na pomysły mieszkańców i mieszkank.

*Jednym z naszych celów jest
zmiana metody zarządzania
obiektom z niezwykle
sformalizowanej
i nieprzychylniej osobom
organizującym spotkania
do otwartej na inicjatywy.*

Magdalena Przysiałowska
ze Stowarzyszenia Zamek

Mieszkańcy i wójt chronią zabytki

Stowarzyszenie „Uwierzyć w Siebie”
i władze samorządowe gminy Dolice

W miejscowości Morzyca mieszkańcy i mieszkanki zbadali oraz upowszechnili historię lokalnych zabytków, a także przygotowali księgę historycznych zdjęć.

Dodatkowo dzięki wsparciu wójta zostanie uporządkowana sytuacja prawna miejsc, na których znajdują się zabytki, chociaż działania na rzecz zabytków w poniemieckich wsiach nie jest łatwe. Pomimo to związana ze Stowarzyszeniem grupa mieszkańców i mieszanek w ciągu roku ocaliła od zapomnienia czy zniszczenia część lokalnej historii: szesnastowieczne mury obronne i basztę. Inicjatorzy i inicjatorki akcji pozyskali dotyczące historii wsi dokumenty, zdjęcia i opracowania od osób indywidualnych, historyków, z muzeów, z organizacji polskich i niemieckich. Na tej podstawie przygotowali wystawę

fotografii, opracowali publikacje (również po angielsku i niemiecku) i przeprowadzili warsztaty historyczne dla dzieci i starszych mieszkańców wsi. Inicjatywę poparł wójt gminy, który przekazał materiały na warsztaty z dziećmi i zadeklarował sfinansowanie tablicy informacyjnej oraz działania w kierunku odrestaurowania zabytków. W planach Stowarzyszenia jest dalsze dbanie o zabytki gminy, włączenie ich w atrakcje ścieżki turystycznej biegnącej przez gminę i wzmacnianie kontaktów z dawnymi niemieckimi mieszkańcami i mieszkankami.

Aktualnie występujące potrzeby, m.in. drogi, oświetlenie, odsunęły potrzebę historyczno-estetyczną na dalszy plan. Brakuje też utożsamienia się z istniejącą na tych terenach historią, jako obcą, dotyczącą innego narodu, a w szczególności narodu przed wielu laty wrogięgo.

Tomasz Lalik
ze Stowarzyszenia „Uwierzyć w Siebie”

Witajcie w naszej bajce

Sołectwo Radomyśl i władze samorządowe
gminy Grzmiąca

W sołectwie Radomyśl sołtys wspólnie z mieszkańcami i mieszkankami, w tym dziećmi, zagospodarowali niewykorzystany teren we wsi.

Mieszkańcy i mieszkanki Radomyśla, przy wsparciu sołtysa, już od kilku lat decydują o swoim otoczeniu m.in. korzystając z funduszu sołeckiego. W tym roku w uatrakcyjnienie swojego miejsca zamieszkania włączyły się także dzieci. Początkiem działań była diagnoza społeczna w formie konkursu plastycznego „Bajkowy Plac”. Dzieci narysowały, jak ich zdaniem powinno się zagospodarować pusty teren we wsi. Podczas spotkań wiejskich mieszkańcy i mieszkanki zaplanowali dalsze kroki. Wspólnymi siłami wyrównali plac i wykarczowali krzaki. Dzięki udziałowi przedstawicieli wsi w sesji rady gminy oraz dzięki spotkaniom z przewodniczącym rady gminy,

z byłą sołtyską wsi i z wójtem pomysłu uzyskał poparcie władz lokalnych. Sprawą zainteresował się także redaktor regionalnej gazety i na bieżąco informował o postępach prac. Kolejnym krokiem będzie opracowanie profesjonalnego projektu zabudowy placu, który architekt przygotuje wspólnie ze społecznością. Jak widać, dobra współpraca z władzami możliwa jest nie tylko w bajkach.

*Co jest najważniejszym efektem
tegorocznych działań? –
Przekonanie władz gminy, że
współpraca daje dużo satysfakcji
i zadowolenia, że razem zrobimy
bardzo dużo.*

Tadeusz Hapyn
sołtys Radomyśla

Wyróżnieni

POSTOMINO

KOSZALIN

ŚWIDWIN

BARCIN

GOLENIÓW

KRZĘCIN

NOWY TOMYŚL

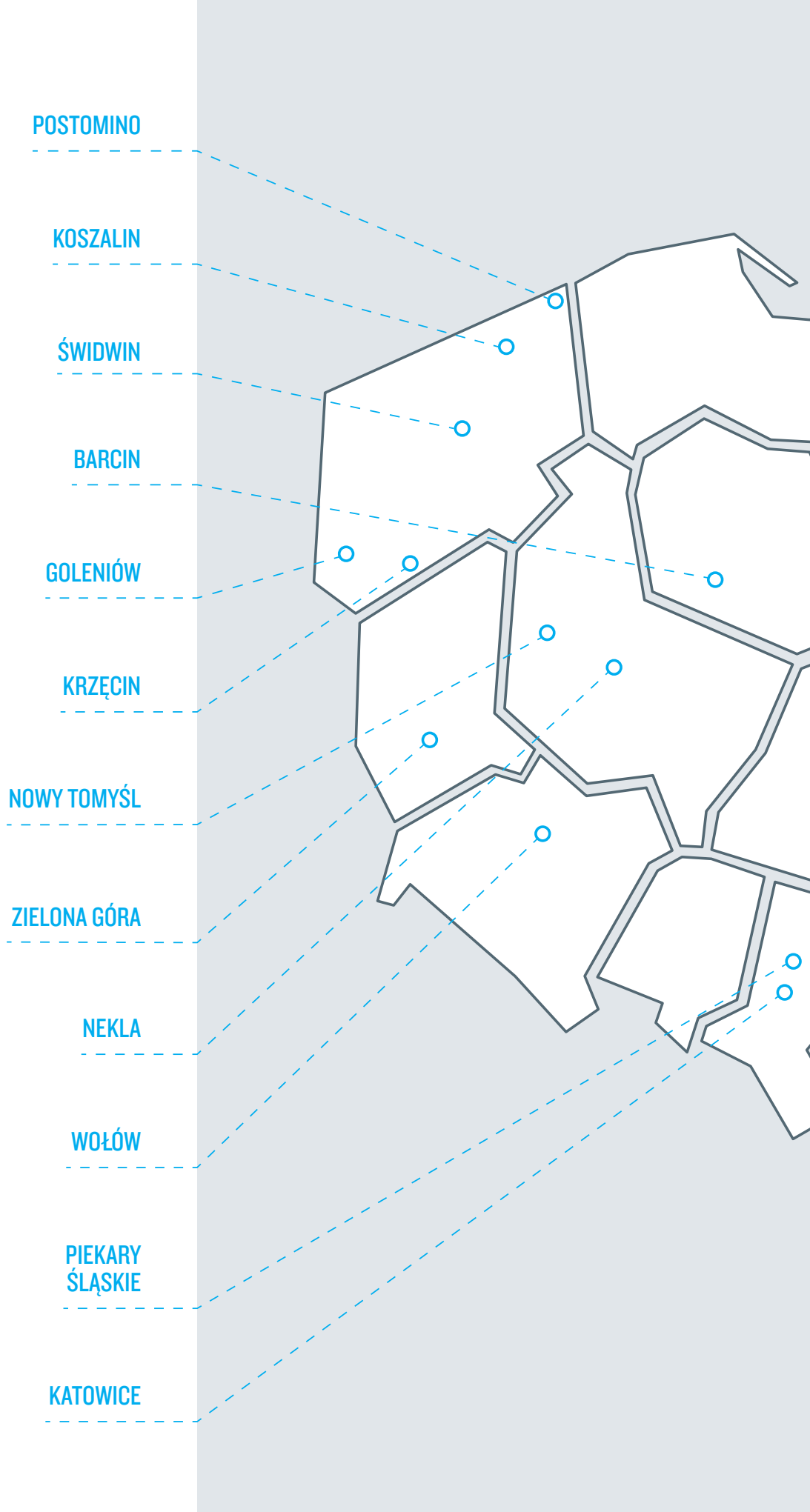
ZIELONA GÓRA

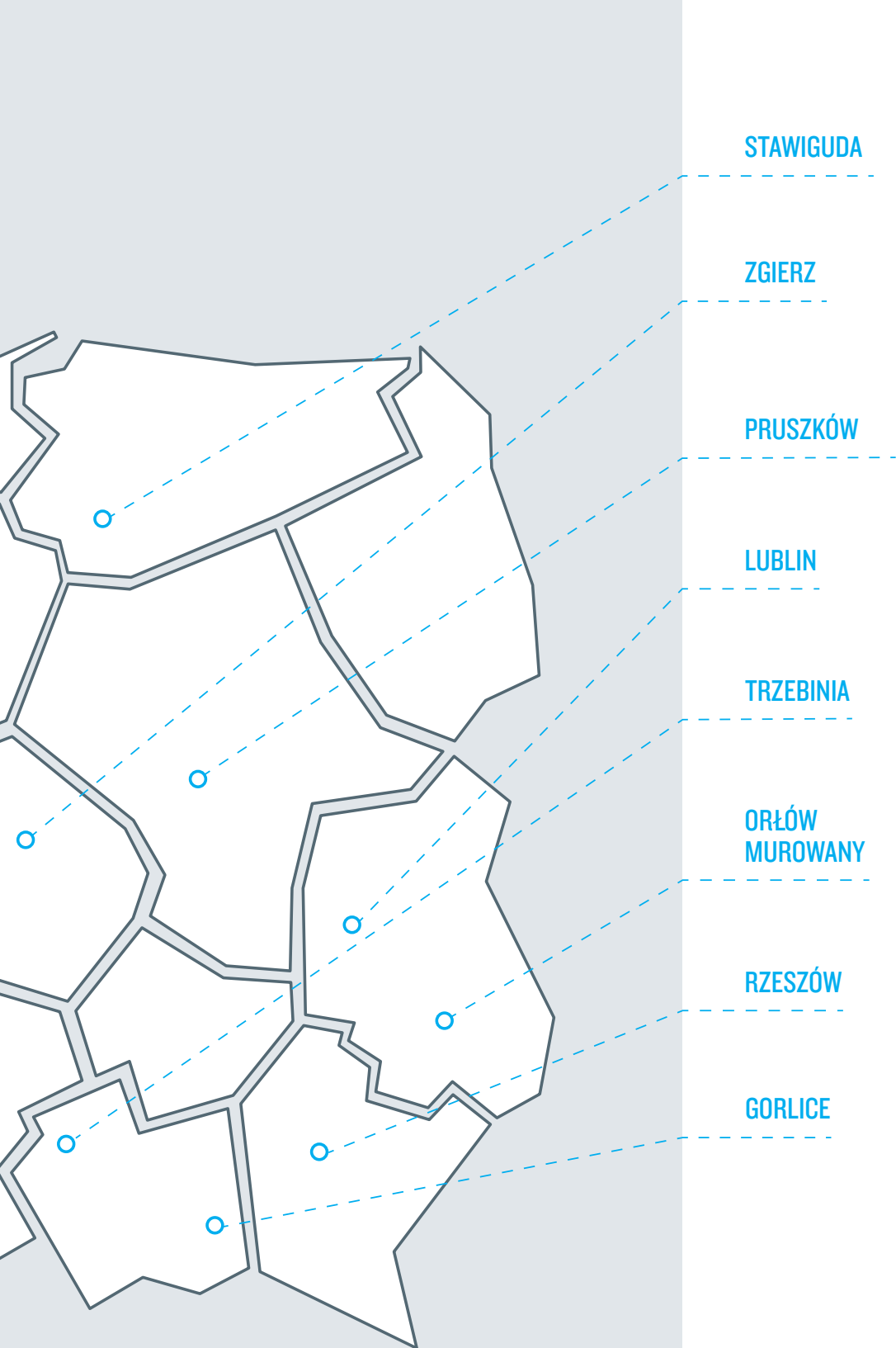
NEKLA

WOŁÓW

PIEKARY
ŚLĄSKIE

KATOWICE

STAWIGUDA

ZGIERZ

PRUSZKÓW

LUBLIN

TRZEBINIA

ORŁÓW
MUROWANY

RZESZÓW

GORLICE

Nasze Sprawy

Powiat Wołoski
(dolnośląskie)

Za przekonanie władz Wołowa do wprowadzenia w gminie inicjatywy uchwałodawczej mieszkańców oraz za działania na rzecz przejrzystości gmin powiatu wołowskiego.

(zdj. 02)

Biblioteka Miejska im. Jakuba Wojciechowskiego w Barcinie

Barcin
(kujawsko-pomorskie)

Za stworzenie przestrzeni do aktywności społecznej dla młodzieży oraz włączanie jej w działania na rzecz biblioteki i gminy.

(zdj. 01)

Sołectwo Orłów Murowany

Sołectwo Orłów Murowany
(lubelskie)

Za systematyczną aktywizację lokalnej społeczności, niezrażanie się trudnościami, budowę boiska do siatkówki i umiejętność wspólnego cieszenia się sukcesem.

(zdj. 03)

Przyjaciele Zemborzyc

Lublin
(lubelskie)

Za konsekwentną pracę nad stworzeniem w Zemborzycach miejsca spotkań i działań kulturalnych, przeprowadzenie w tym celu diagnozy potrzeb mieszkańców i mieszkanek oraz rozpoczęcie negocjacji z władzami miasta.

(zdj. 05)

Fundacja Lyada

Zielona Góra
(lubuskie)

Za zaangażowanie mieszkańców, mieszkanek i władz w akcję sadzenia kwiatów „Miasto pełne kolorów”. Jednocześnie za ulepszanie mechanizmu działania budżetu obywatelskiego razem z Zielonogórskim Towarzystwem Upiększania Miasta.

(zdj. 18)

Stowarzyszenie EZG

Zgierz
(łódzkie)

Za zainicjowanie procesu porozumienia rad osiedlowych w Zgierzu.

(zdj. 07)

Osiedlowi Ekolodzy

Gorlice
(małopolskie)

Za determinację w angażowaniu mieszkańców, mieszkank i władz lokalnych we wspólne rozwiązywanie drobnych, choć istotnych problemów. Jednocześnie za proekologiczne spojrzenie na miejską rzeczywistość.

(zdj. 06)

Stowarzyszenie Razem w Przyszłość

Trzebinia
(małopolskie)

Za determinację w pracy nad zmianą najbliższego otoczenia oraz związane z tym wsłuchiwanie się w potrzeby społeczności, poszukiwanie rozwiązań i wprowadzanie ich w życie. Tym samym za pokazanie, że nawet stworzenie skweru wprowadza realną zmianę.

(zdj. 08)

Forum Organizacji Pozarządowych Powiatu Pruszkowskiego

Powiat Pruszkowski
(mazowieckie)

Za podnoszenie poziomu wiedzy organizacji z powiatu pruszkowskiego o ich prawach i obowiązkach.

(zdj. 09)

Fundacja Centrum Poradnictwa Prawnego Prawników

Rzeszów
(podkarpackie)

Za sukcesy w konsekwentnym tworzeniu przestrzeni do współpracy organizacji pozarządowych z Rzeszowa.

(zdj. 04)

Katowicki Alarm Smogowy

Katowice
(śląskie)

Za niezłomne uświadamianie i przypominanie mieszkańcom, mieszkankom oraz władzom Katowic, jak ważne jest dbanie o jakość powietrza, którym oddychają.

(zdj. 16)

Inicjatywa Mieszkańców Osiedla Kokociniec

Katowice
(śląskie)

Za trud włożony w zwrócenie władzom miasta uwagi na problemy zaniedbanego osiedla górniczego, a także pokazanie mieszkańcom i mieszkankom, że wspólnymi siłami są w stanie wpłynąć na jakość życia na osiedlu.

(zdj. 12)

Miejska Biblioteka Publiczna w Piekarach Śląskich

Piekary Śląskie
(śląskie)

Za zaproszenie mieszkańców i mieszkank miasta do współpracy przy dopasowywaniu placówki do ich potrzeb oraz za szybką reakcję na napływające propozycje.

(zdj. 20)

Publiczne Gimnazjum im. Olimpijczyków Polskich w Stawigudzie

Stawiguda
(warmińsko-mazurskie)

Za przeprowadzenie diagnozy lokalnej, na podstawie której powstała mapa miejsc przyjaznych dla dzieci i młodzieży w ich okolicy.

(zdj. 17)

Stowarzyszenie Czysta Nekla

Nekla
(wielkopolskie)

Za aktywność w zachęcaniu mieszkańców i mieszkank gminy do udziału w konsultacjach społecznych, a w szczególności za zaangażowanie w proces decyzyjny dotyczący przeznaczenia kompleksu pałacowego.

(zdj. 15)

Nowotomyski Alarm Smogowy i Niezależne Forum Nowego Tomysła

Nowy Tomyśl
(wielkopolskie)

Za aktywną i konsekwentną postawę oraz włączenie lokalnych środowisk, w tym władzy lokalnej, w realne działania na rzecz ochrony środowiska w gminie, która od wielu lat plasowała się wysoko w rankingach najbardziej zanieczyszczonych gmin w Wielkopolsce.

(zdj. 21)

Postomińskie Stowarzyszenie „Razem lepiej”

Gmina Postomino
(zachodniopomorskie)

Za wsłuchanie się w głos uczniów i uczennic oraz za zainicjowanie ich dialogu z samorządem lokalnym. Jednocześnie za podjęcie tematu stypendiów.

(zdj. 13)

Pracownia Pozarządowa

Koszalin
(zachodniopomorskie)

Za integrację organizacji pozarządowych, mieszkańców i mieszkank oraz władz Koszalina wokół wspólnego celu: kampanii zachęcającej do przekazywania 1% podatku okolicznym organizacjom.

(zdj. 10)

Stowarzyszenie Carpe Diem

Świdwin
(zachodniopomorskie)

Za przeprowadzenie skutecznej akcji społecznej „Tak! Dla żłobka w Świdwinie” oraz dochodzenie do kompromisów z samorządem lokalnym.

(zdj. 14)

Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska

Goleniów
(zachodniopomorskie)

Za przygotowanie kompleksowego raportu o funkcjonowaniu inicjatywy lokalnej w gminie Goleniów oraz dążenie do jej usprawnienia poprzez organizację debaty z mieszkańcami i przedstawicielami samorządu.

(zdj. 19)

Zachodniopomorskie Biuro Interwencji Społecznej

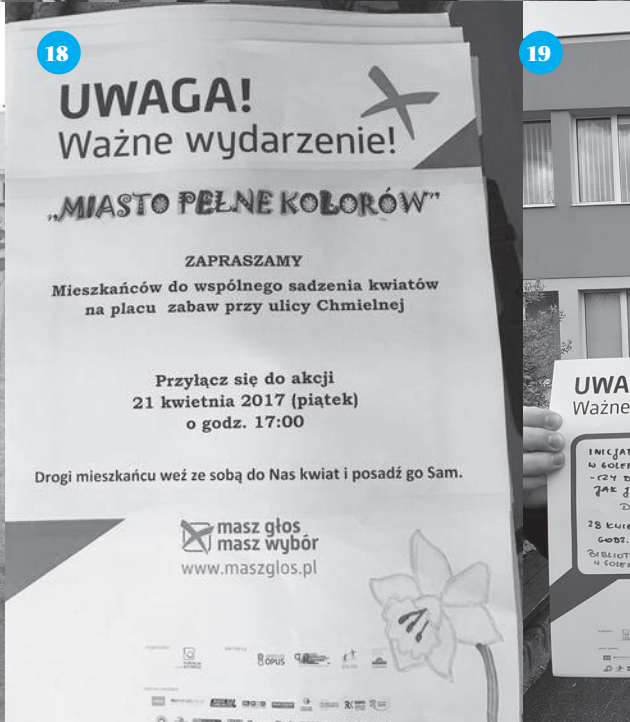
Krzęcin
(zachodniopomorskie)

Za nieustępliwość w działaniach na rzecz współpracy z samorządem lokalnym i przekonanie władz do aktywnego włączenia się do akcji. Równocześnie za zwiększenie zainteresowania mieszkańców i mieszkanki działalnością władzy lokalnej, co jest widoczne we wzroście wniosków o informację publiczną.

(zdj. 11)

12

13

16

20

21

Nowotomyski
alarm
smogowy

